

Ilume lysmast inneholder en 12 W led-lampe, et 52 AH-batteri og et 70 W mono-solpanel.

Foto: BTG

Vellykket test av soldrevet lysmast

Kristiansand kommune har i vinter testet ut lysmasten Ilume fra BTG AS. Led-lampen på 12 watt kan lyse over 20 dager uten direkte sollys, og to timer med direkte sollys gir nok strøm til tre dager med lys.

Tekst: Tekniske Nyheter

På Gimlekollen i Kristiansand har et pilotprosjekt blitt testet i vinter. Målet har vært å finne ut om et norskutviklet system for soldrevet lys kan gi nok lys i vintermørket, selv med mye kulde og lite sollys.

– Dette er soldrevne gatelys utviklet for nordiske forhold. Det spesielle med dem er måten de er designet på, måten solpanelene står på og batteriet, som gjør at det fungerer i Norge, sier Trygve Raen, daglig leder i BTG AS, til NRK.

– Faktisk så funker dette. Selv i den mørke og kalde vinteren som vi har hatt i år, har det lyst jevnt og trutt, sier rådgiver Christen Egeland i Kristiansand kommune.

– Jeg synes de fungerer utrolig greit, de lyser på en behagelig måte. De lyser 10 til 20 prosent frem til det

kommer folk, og når det kommer folk går de opp til 60 prosent. Dette vil vi definitivt satse videre på, sier produksjonsleder Bjørn Kristian Kristensen i Kristiansand kommune.

BTG som har utviklet produktet, holder til på Birkeland. – Dette har fungert utmerket, så for vår del handler det om å lansere og kommersialisere produktet og få det ut på markedet, sier Trygve Raen ifølge NRK.

Ilume lysmast

- Beregnet for parker, gangstier, lysløyper, havneområder, hytteområder og andre uteområder som trenger belysning.
- Unik kapasitet: Kan lyse over 20 dager uten direkte sollys og to timer med direkte sollys gir nok strøm til tre dager med lys.
- Har både lys- og bevegelsessensor som standard, og innstillingene kan justeres etter behov.
- Kan gi store økonomiske besparelser og kan være mer skån-

Fortsetter neste side Ilume lysmast. Foto: BTG

som for lokalmiljøet fordi en ikke trenger å strekke strømkabel til, og mellom, stolpene.

- Bruk av ubehandlet tre fra lokal skog gir mindre miljøavtrykk.

- Utviklet i samarbeid med Innovasjon Norge og Kristiansand kommune.

Veiledende pris: Kr. 11 200,- eks. mva.

Spesifikasjoner

12 W led-lampe, 52 AH-batteri, 70 W monosolpanel, mppt, hatt, sokkel og fundament. Lyset kastes i en oval

form vel 12 meter hver vei. Stolpen er på 5 meter og 14 x 14 cm ubehandlet kjerneved fra lokal skog.

Levetid

Solpanelene og stolpen har en forventet levetid på 30 år+, led-lampen 30–50 tusen timer (10–15 år) og metallkomponentene 30 år+. Batteriets levetid avhenger av vær og solforhold og må forventes byttet ut etter noen år.

Kilde: BTG

Betydelig lavere bioenergivekst enn forventet

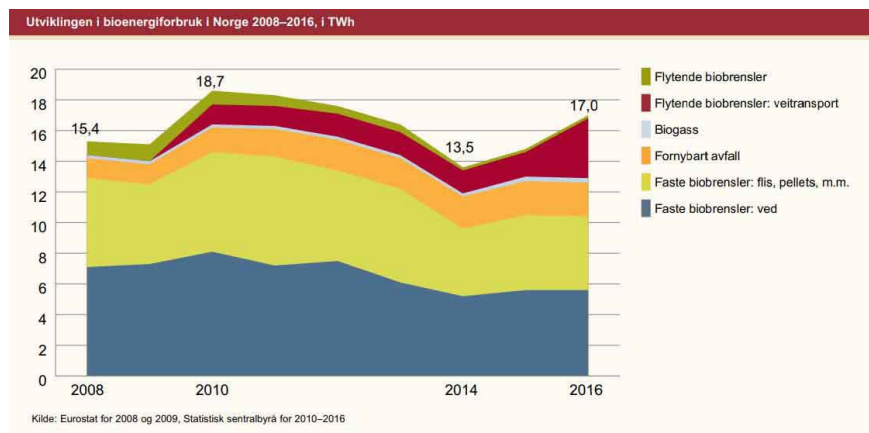
Årsforbruket av bioenergi var forventet å øke med inntil 14 terrawattimer (TWh) fra 2008 til 2020, men var i 2016 økt med bare 1,6 TWh. – Satsningen er spredd på flere departementer og virksomheter og preges av lite samordning av både mål, strategier og tiltak, konstaterer riksrevisor Per-Kristian Foss.

Dette melder Riksrevisjonen i en pressemelding.

Stortinget sluttet seg i 2008 til regjeringens mål om å øke årsforbruket av bioenergi fra 15,4 TWh til inntil det dobbelte i 2020. I 2016 var det økt med under en tidel av dette. Samtidig er ressursgrunnlaget senere beregnet å være betydelig større enn det som ble anslått i 2007. Årsuttaket ble da anslått å kunne økes med 14 TWh, i 2014 ble dette økt til 21 TWh – med skog som den største kilden.

Riksrevisjonens undersøkelse viser at det eneste som har økt, er bruken av flytende biobrensler, og at dette i hovedsak gjelder veitransport og importert drivstoff. Årsforbruket av flytende biodrivstoff er økt med 3,2 TWh fra 2008 til 2016, og det anslås å ha redusert norske klimagassutslipp med én prosent. Ellers har forbruket av biogass økt beskjedent fra 0,2 til 0,3 TWh, mens ved, faste brensler som pellets og flis og fornybart avfall samlet har gått ned med 1,5 TWh.

– Økt bruk av bioenergi er en del av omleggingen fra fossil til fornybar energi med sikte på å redusere utslipp av klimagasser og å dempe global oppvarming. I tillegg gir det mulighet for mer næringsvirksomhet i distriktene og å styrke forsyningsikkerheten i

energisektoren, fremholder Foss.

Oppfølging og virkemidler for mer bioenergi er spredd på flere departementer og virksomheter, blant annet Olje- og energidepartementet, Landbruks- og matdepartementet, og Klima- og miljødepartementet, Enova og Innovasjon Norge.

– Vi ser at både mål, strategier og virkemidler er lite samordnet. Det er ikke gjennomført noen samlet vurdering av hvor effektive virkemidlene er, og det er ikke avklart hvor mye vekt det skal legges på økt produksjon og bruk av bioenergi sett opp mot andre mål for energiforsyningen og klimatil-tak, konstaterer Foss.

Riksrevisjonen peker på at både endringer i virkemidler, vedvarende

lave kraftpriser, elsertifikatordningen og nedleggelse i treforedlingsindustrien har bidratt til å svekke rammebetingelsene for bioenergi.

– Vi mener det er kritikkverdig at departementene ikke har vurdert og tilpasset sin innsats i lys av utviklingen i ressursgrunnlaget og endrede markedsforhold. Departementene bør få oversikt over effektive virkemidler, avklare felles strategi i samsvar med de mål og forutsetninger som Stortinget har vedtatt, og sikre best mulig forutsigbarhet for næringsaktører og brukere, sier riksrevisoren.